

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties  
Mevrouw Mr. drs. J.W.E. Spies  
Postbus 20011  
2500 EA Den Haag

Datum  
22-12-2011  
Ons kenmerk  
1198010  
Uw brief van

Onderwerp  
artikel 15 Gemeentewet

Uw kenmerk

Bijlagen 2

Geachte mevrouw Spies,

Namens de gemeenteraad van Delft vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Binnen de gemeenteraad van Delft is recentelijk discussie geweest over de relatie tussen het *adviseurschap* ex artikel 15, eerste lid, sub a, van de Gemeentewet, en de rol die raadsleden kunnen spelen in gemeentelijke bezwaarschriftenprocedures.

Deze relatie heeft in verschillende gemeenten geleid tot discussie en externe advisering. Daar wordt in deze brief nader op ingegaan.

Tevens is geconstateerd dat leden van de Delftse gemeenteraad kosten hebben vergoed voor een juridische procedure bij de voorzieningenrechter die twee burgers hadden aangespannen naar aanleiding van twee besluiten van de gemeenteraad.

Beide zaken worden hieronder toegelicht.

#### *Betaling van juridische kosten door raadsleden*

In de onderhavige casus hebben drie raadsleden afgelopen zomer een initiatiefvoorstel ingediend dat als doel had burgers in de gelegenheid te stellen een referendumverzoek in te dienen over het desbetreffende onderwerp.<sup>1</sup>

Twee burgers hebben vervolgens daadwerkelijk een referendumverzoek ingediend. De raad heeft over beide voorstellen (initiatiefvoorstel en referendumverzoek) in september beraadslaagd en beide afgewezen.

De indieners van het referendumverzoek hebben vervolgens bezwaar gemaakt bij de bezwaarschriftencommissie en, in relatie hiermee, een schorsingsverzoek ingediend bij de Haagse voorzieningenrechter. De voorzieningenrechter heeft het schorsingsverzoek in november afgewezen. De raad heeft het bezwaar op 15 december jl. eveneens afgewezen.

<sup>1</sup> Deze samenhang (initiatiefvoorstel/referendumverzoek) heeft te maken met specifieke bepalingen in de Delftse referendumverordening die voor deze casus verder niet relevant zijn.

Datum  
22-12-2011

Vorige week kwam naar voren dat raadsleden die het initiatiefvoorstel hebben ingediend, de kosten hebben betaald van de juridische ondersteuning die de betrokken burgers hadden gemaakt voor de procedure bij de voorzieningenrechter. De overige fracties waren daar niet van op de hoogte en vinden dit niet passen bij hun rol als raadslid. De drie betrokken fracties delen dat standpunt niet.

Hoewel de wet noch de Delftse gedragscode daar iets over regelen, vindt een meerderheid van de raad dit een dermate principiële punt, dat zij hierover uw reactie vraagt, en of u van mening bent dat het gewenst is dat gemeenteraden danwel de wetgever op dit punt nadere regels stelt.

*Invulling artikel 15, eerste lid, Gemeentewet*

In het verlengde daarvan heeft het fractievoorzittersoverleg vastgesteld dat er sprake is van een overtreding van de Delftse gedragscode. Concreet gaat het om de bepaling in de gedragscode dat 'een raadslid niet optreedt ten behoeve van bezwaarmakers in de bezwaarschriftencommissie'. Dat is een bepaling die meerdere gemeenten vanaf 2002/2003 hebben opgenomen in hun gedragscode voor raadsleden.

Eén van de raadsleden heeft tijdens de formele hoorzitting van de bezwaarschriftencommissie een actieve rol gespeeld ten behoeve van de bezwaarmakers en antwoorden gegeven op vragen van de bezwaarschriftencommissie. De fractievoorzitters stellen dat hiermee de gedragscode is overtreden en hebben het raadslid daar op aangesproken.

De reden dat de raad deze kwestie nu aan u voorlegt, is dat een vergelijkbare situatie zich recent in andere gemeenten heeft voorgedaan, onder meer in Leiden en Drimmelen. Ik voeg daartoe twee openbare adviezen toe over de kwesties die daar in 2010 en 2011 hebben gespeeld.

De fractievoorzitters hebben in dit kader ook gekeken of er sprake is van een verboden handeling cf artikel 15, Gemeentewet. Zoals bekend schrijft artikel 15 voor (eerste lid, sub a) dat een '*lid van de raad niet als advocaat of adviseur werkzaam is in geschillen (...) ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur.*' Het gaat hierbij om de vraag of er sprake is van 'als adviseur werkzaam zijn'. De wetgever heeft de term 'adviseur' beperkt uitgelegd en op basis van de Memorie van Toelichting hebben de fractievoorzitters gesteld dat daar in dit geval geen sprake van is.

Verder is gekeken of er in dit geval sprake geweest is van 'gemachtigde', zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, sub b, Gemeentewet. Op basis van de wetgeschiedenis is ook dat, naar de mening van de fractievoorzitters, hier niet het geval. De raad zou graag horen of dat naar uw mening in deze casus een correcte conclusie is.

De rode draad in de verschillende cases is de principiële vraag of een raadslid niet zou moeten kiezen tussen óf betrokkenheid bij het politieke proces óf actieve betrokkenheid bij het juridische proces. Betrokkenheid bij beide processen leidt tot een verstrengeling van rollen. Dat lijkt naar de letter van de wet weliswaar toegestaan, maar roept de vraag op of het in de geest van de wet is. Beide adviezen besteden daar aandacht aan.

Datum  
22-12-2011

Samengevat leidt het bovenstaande tot de vraag of de relatie verhelderd kan worden tussen het adviseurschap ex artikel 15, eerste lid, sub a, Gemeentewet, en de rol van raadsleden in bezwaarschriftenprocedures. De uitkomst zou zowel een verruiming van artikel 15 kunnen opleveren als een beperking - áls maar duidelijk wordt wat de positie van raadsleden zou moeten zijn in een bezwaarschriftenprocedure tegen besluiten van het bestuursorgaan waar zij zelf lid van zijn.

Dit zal naar verwachting toekomstige discussies in gemeenteraden voorkomen en bijdragen aan duidelijkheid voor burgers wat zij van hun raadsleden kunnen verwachten.

Tot slot wil ik u veel succes wensen in uw nieuwe functie.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend



Mr. drs. G.A.A. Verkerk  
Voorzitter van de raad



R.H. van Luyk  
griffier